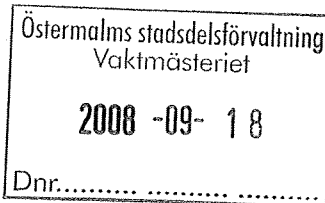

Mål nr.
15937-07

Rotel 227

Anges vid kontakt med länsrätten

Östermalms stadsdelsnämnd i
Stockholms stad
Box 24156
104 51 STOCKHOLM

Per-Ola Larsson ./ Östermalms stadsdelsnämnd i Stockholms stad
angående **laglighetsprövning enligt kommunallagen**

Ni ska yttra Er över innehållet i bifogade handlingar, aktbilaga 1 och 7.

Yttrandet ska vara skriftligt och ha kommit in till länsrätten **senast den 17 oktober 2008**.

Om Ni har några frågor kan Ni kontakta länsrätten.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Anette Ramsten".

Anette Ramsten
Telefon direkt 08-561 68265

2601

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

2007-07-05

Målnr:

Rotel:

15937-07 Aktnr. 227

Inlämnat vid personligt besök
hos länsrätten i S^o SV

Per-Ola Larsson

Ulrikagatan 13

2007-07-03

115 23 Stockholm

pnr 370417-2653

Till Länsrätten i Stockholms län (LR)

Överklagande av Östermalms stadsdelsnämnds beslut 2007-06-14
§ 4 Förlängning av avtal avseende måltider och leveranser av
dess till vård- och omsorgsboende på Östermalm.

På sin hemsida meddelar miljönämnden bl a följande mål fastställt av kommunfullmäktige

Kväveoxidutsläppen ska minska

Trafikens kväveoxidutsläpp i staden ska minska med minst 25 procent.

Kväveoxidutsläppen ger effekter på människors hälsa och på naturmiljön i staden. Utsläppen av kväveoxider bidrar till höga halter i vissa centrala delar av staden och vid infartslederna. På vissa platser i staden överskrids miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid.

Vägtrafiken är den största enskilda utsläppskällan och står för ungefär hälften av kväveoxidutsläppen i Stockholm. Det är extra viktigt att trafiken begränsas i de tätast befolkade områdena.

Trots denna tydliga föreskrift beslutar ÖSN att sluta avtal med ett företag som laga mat i Märsta och transportera maten till Östermalms pensionärer. Enbart transportkostnaderna blir 875.040:- kr/år. Det beloppet skulle med råge räcka för att anställa ett par duktiga kockar. Kostnaderna för den negativa miljöpåverkan har inte beräknats. Till en början är alltså beslutet olagligt enligt 6 kap 7 § kommunlagen (KL):

Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Såvitt jag förstår fullmäktige gäller det citerade miljömålet all kommunal verksamhet i staden.

Rubriken anger felaktigt att det är en förlängning av ett avtal. Det gamla avtalet är för länge sedan upphävt genom ett lagakraftvunnet beslut. Därför är det juridiskt sett ingen förlängning. Det är fråga om ett nytt avtal.

Det föreliggande tjänsteutlåtandet är ofullständigt. Där borde ja gjorts en redovisning av gällande lag, bl a 3 kap 3 § socialtjänstlagen (SoL):

3 kap 3 §

Insatser inom socialtjänsten skall vara av *god kvalitet*¹.

För utförande av socialnämndens uppgifter *skall det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet.*

Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande *utvecklas och säkras.*

5 kap SoL

4§

Socialnämnden skall verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och *ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.*

5§

Socialnämnden skall verka för att äldre människor får goda bostäder och *skall ge dem som behöver det stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service.*

Kommunen skall inrätta särskilda boendeformer för *service och omvårdnad* för äldre människor som behöver särskilt stöd.

¹ Första stycke gäller både verksamhet i egen regi och köpt verksamhet. Att laga mat lång tid före måltiden i Märsta och transportera den c:a 5 mil till olika ställen Stockholm är professionellt sett dålig kvalitet.

6§

Socialnämnden skall göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen för äldre människor samt i sin uppsökande verksamhet upplysa om socialtjänstens verksamhet på detta område.

Kommunen skall planera sina insatser för äldre. I planeringen skall kommunen samverka med landstinget samt andra samhällsorgan och organisationer.

Dessa föreskrifter innebär bl a att stadsdelsnämnden skall servera måltider till dem som inte kan laga mat själva. För detta ändamål skall nämnden enligt 3 kap 3 § SoL anställa *personal med lämplig utbildning och erfarenhet t ex kockar*. Nämnden redovisar i beslutet ingen kalkyl för jämförelse av kostnader mellan en kvalitativ måltidskultur i egen regi och de kalla matlådor som nämnden vill importera från Märsta. I den kalkylen måste man också räkna in den transportkostnad som kommer att stiga till miljonen när transportören måste få ersättning för trängselskatten. Alternativet är att leverantören sänker kvalitén om avtalet inte medger prisökning.

Såvitt jag förstår är ärendet inte tillräckligt beredd. Nämnden har inte fått mer än ett alternativ. Nämnden har heller inte underrättats om bieffekter av en undermålig mathållning och en nedsmutsad miljö i strid med fullmäktiges föreskrifter

Socialnämnden skall enligt 5 kap 4 § SoL verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en *aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra*.

I detta stadgande ingår att pensionären inte ska behöva sitta ensam hemma och krasa i en kall matlåda som han kanske inte förmår värma. Den viktigaste formen av människans gemenskap med andra sker vid måltiden. En god och vällagad måltid vid ett vackert dukat bord stimulerar enligt professor Granquist hjärnans aktivitet och hindrar demens till skillnad från den slarvigt uppvärmda matlådan som snarare leder till demens. När vi pensionärer blir äldre och inte kan klara oss själva bör nämnden också beakta detta.

Om matlådor från Märsta med flera orter leder till ohälsa tillkommer ytterligare en ekonomisk aspekt. Nämnden har ansvar för sjukvården ("långvården"). Bättre hälsa leder till lägre kostnader för sjukvård. Varför har inte denna kostnad lagts till entreprenörens pris?

Till detta kommer att stadsdelsnämnden har ett visst ansvar för hälsovården. I hälso och sjukvårdslagen (HSL) finns ett avsnitt som är gemensamt för kommuner och landsting. Sedan kommer ett avsnitt för landsting och ett annat specifikt för kommuner. Av det gemensamma avsnittet framgår i § 2 c:

Hälso- och sjukvården skall arbeta för att förebygga ohälsa. Den som vänder sig till hälso- och sjukvården skall när det är lämpligt ges upplysningar om metoder för att förebygga sjukdom eller skada

Vidare föreskrivs i HSL

Kommunens ansvar

18 § Varje kommun skall erbjuda en god hälso- och sjukvård åt dem som bor i en sådan boendeform eller bostad som avses i 5 kap. 5 § andra stycket eller 5 kap. 7 § tredje stycket socialtjänstlagen (2001:453) eller som efter beslut av kommunen bor i sådan särskild boendeform som avses i 7 kap. 1 § första stycket 2 samma lag. Varje kommun skall även i samband med dagverksamhet, som omfattas av 3 kap. 6 § socialtjänstlagen, erbjuda en god hälso- och sjukvård åt dem som vistas där.

I den förebyggande hälsovården skall måltiden vara en integrerad del. Den goda måltiden förebygger sjukdom.

Man torde kunna konstatera att det blir totalt sett väsentligt dyrare att köpa mat från Märsta jämfört med att följa 3 kap 3 § SoL och anställa kvalificerade kockar och annan köks- och serveringspersonal. Både lunch och middag kan med fördel avnjutas i en gemensam matsal på hemmet. Dit bör också ensamboende pensionärer kunna komma för att få äta tillsammans med andra, eftersom gemenskapen är en väsentlig del av social och medicinsk hälsa. För dem som inte kan gå själva kan lämpliga färdtjänsttransporter ordnas som en del i det hälsovårdande arbetet för att *"ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra"*. (5 kap 5 § SoL)

På sikt kanske nämnden kan låta utbilda funktionshindrade personer för att bidra med diverse sysslor i kök och matsal. Dessa kan då anställas som OSA-personal, som till största delen betalas av staten. Då blir det dubbel effekt. Funktionshindrade personer kan få anpassat arbete och få glädjen att ge service till äldre människor. Många kanske minns professor Granquists intressanta projekt i TV för ett antal flickor med sociala problem. Genom att lära dem ett yrke fick de människovärde.

.....

Avslutningsvis vill jag aktualisera följande problem.

- Ärendet bygger på att nämnden sagt upp ett matavtal med en entreprenör. Nu har nämnden av olika skäl ångrat sig. Det måste emellertid anses vara ett avslutat kapitel. Klagomålet blir alltså inget mål enligt lagen om offentlig upphandling. Eftersom nämnden inte gjort någon upphandling har nämnden inte rätt att skriva ett nytt avtal utan upphandling och kostnadsjämförelse med egen regi. För att anställa egen personal behövs ingen upphandling.
- Om man gör en upphandling av detta slag får inte priset ensamt vara avgörande. Det är ju en ganska dålig affär att köpa en dålig produkt som kostar lite. Det leder till ohälsa och otrivsel bland de äldre. Våra pensionärer

har ett helt liv betalat skatter och arbetsgivaravgifter för att täcka sina kostnader under pensionärstiden. Ska de då inte ha rätt att få förgylla sina långa dagar med "en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra" vid ett dukat bord med en god måltid.

- En sådan positiv pensionärspolitik kanske också kan kompletteras med en lämpligt finansierad utlandsresa kanske till något välgörande terminalbad i Ungern eller annorstädes.
- Pensionärerna blir glada och Östermalms och landstingets sjukvårdskostnader minskar!
- Enligt 5 kap 5 § SoL skall nämnden samverka med bl a landstinget för att utröna vilken påverkan en god måltid och gemenskap med andra har på hälsan. I ärendet finns ingen upplysning om resultatet av en sådan samverkan. Beslutet har därför tillkommit i strid 5 kap 5 § SoL-

Med stöd av vad jag sagt överklagar jag Östermalms stadsdelsnämnds rubr beslut och hemställer att LR upphäver det.

Eftersom hälsotänkande med måltiden som en del av ett preventivt hälsoarbete är relativt nytt föreslår jag att LR i detta mål anlitar måltidsprofessorn Carl-Jan Granquist som expert eller sakkunnig.

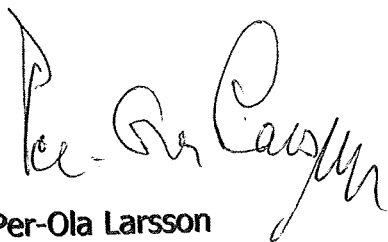
Beslutet är inte förenligt med fullmäktiges inledningsvis citerade miljömål. Därför är beslutet olagligt enligt 6 kap 7 § kommunallagen:

Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de *mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt* samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

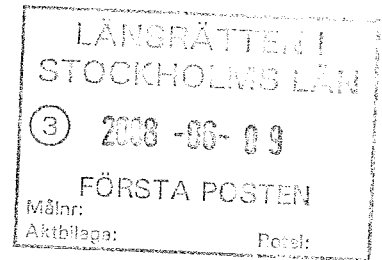
Nämnderna måste alltså beakta fullmäktiges miljömål när man antar anbud.

För att förhindra att stadsdelsdirektören tecknar avtal innan beslutet vunnit laga kraft anser jag att det finns goda skäl för en inhibition. Ett olagligt beslut bör ju inte binda Östermalms pensionärer att fortsätta att äta dålig mat. Jag yrkar därför att LR inhiberar beslutet.

Vänligen

Per-Ola Larsson

Per-Ola Larsson

Ulrikagatan 13

2008-06-08

115 23 Stockholm

pnr 370417-2653

Till Länsrätten i Stockholms län (LR)

Slutförande av talan i mål 15937-07, rotel 227.

Beslutet bryter tydligt mot fullmäktiges miljömål. En sådan föreskrift skall följas av alla kommunens nämnder. Att betala 875.040:- kr/år för onödiga biltransporter av pensionärers mat ger en påtaglig försämring av miljön.

Jag åberopar vad jag skrivit i klagoskriften. Om inte LR redan remitterat min klagoskrift till ÖSN anhåller jag att det sker snarast. Innan målet avgörs anhåller jag att få yttra mig över ÖSNs motiv att bryta mot stadsfullmäktiges miljömål. Det finns också skäl att lyssna på ÖSN varför de anlitar ett bolag med sämre matkvalitet med stöd av 2 kap 5 § SoL istället för att till lägre kostnader och bättre miljömål tillämpa 3 kap 3 § SoL.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Per-Ola Larsson'.

Per-Ola Larsson

